

Matúš 6,25-34

„Preto vám hovorím: Nebuďte ustarostení o svoj život, čo budete jesť a piť, ani o svoje telo, čo si oblečiete. Či nie je život viac ako jedlo a telo viac ako odev? Pozrite sa na nebeské vtáky: nesejú, nežnú, nezhrmažd'ujú obilie do sýpok, a váš nebeský Otec ich živí. Či vy nie ste oveľa viac ako ony? A kto z vás si môže svojou ustarostenosťou predĺžiť život čo len o jediný lakeť? A prečo ste takí ustarostení o oblečenie? Pozorujte poľné ľalie, ako rastú: nenamáhajú sa a nepradú. No hovorím vám: Ani Šalamún sa v celej svojej sláve neoblekal tak ako hociktorá z nich. Keď teda Boh takto oblieka trávu na poli, ktorá dnes je a zajtra ju hodia do pece, či neoblečie oveľa skôr vás, vy maloverní? Nehovorte teda ustarostene: Čo budeme jesť? Čo budeme piť? Čo si oblečieme? Ved' toto všetko zháňajú pohania; a váš nebeský Otec predsa vie, že to všetko potrebujete. Hľadajte však najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko sa vám pridá. Nebuďte teda ustarostení o zajtrajšok, lebo zajtrajšok sa o seba postará. Každý deň má dost' vlastného trápenia.“

(Pre SRo k 31.8.08)

Úvod

Tento veľmi známy biblický citát nevdojak budí v nás lásku k prírode, obdiv k jej kráse. Je to akýsi „letný text“. Upozorňuje nás na bezstarostný, lahodný spev vtáčikov, na pestrosť a ladnosť poľných kvetov, vyvoláva v nás vd'ačnosť k Stvoriteľovi, ktorý všetku tú nádheru stvoril, a dokazuje, že aj Boží Syn, Pán Ježiš Kristus ju vnímal. No hlavná myšlienka tohto Ježišovho výroku je iná. Hovorí o našej ustarostenosti o časné, pozemské veci a chce naše myslenie preorientovať na večné, nebeské ciele. Chce nám pomôcť oslobodiť sa od bremena starostí o budúcnosť. Zdá sa mi, že práve teraz, v našich súčasných životných podmienkach, je neobyčajne aktuálny.

1. Ježiš vie, čo ľuďi trápí

Pán Ježiš, Boží Syn a Syn človeka, ako sa sám rád nazýval, bol pravý Boh a pravý človek v jednej osobe. Svoj krátky, ale intenzívny pobyt na zemi prežil ako človek bez majetku. Pochádzal z kráľovského rodu Dávidovcov, ale nenarodil sa v jeruzalemskom paláci. Keby bol býval rozmazaným princom, mohli by si ľudia vtedy i dnes povedať: čo ten vie o biede života jednoduchých ľudí? Lenže On sa narodil v betlehemskej maštálke a vyrastal v rodine prostého tesára v Nazarete. Dobře vedel, čo trápilo Jeho súčasníkov. Na vlastnej koži si vyskúšal všetky druhy pozemského utrpenia svojej doby. Nuž a utrpenie je súčasťou každej doby. Len jeho podoby sa menia. Práve preto sa i dnes môžeme spoľahnúť, že nám rozumie. Ježiš Kristus veľa času trávil uprostred zástupov chudobného ľudu. Chodili za Ním so všetkými možnými problémami a bolesťami. Uzdravoval ich choroby, učil ich o Božom kráľovstve, nasycoval ich telesný hlad chlebom a rybami, a duchovný Božím slovom. Čítal ich myšlienky, poznal ich túžby, videl ich starosti. Všetko, čo robil, robil z lásky k ľuďom. Bolo Mu ľúto, že tak veľa času a svojich kreatívnych síl venujú hmotným starostiam – ustarostenosti o budúcnosť. Túžba pomôcť bola motívom aj práve prečítaného rozprávania – z Matúšovho evanjelia.

„Prečo ste ustarostení – o jedlo, pitie, o odev?“ – pýtal sa svojich poslucháčov. „Ak sa trápíte starosťami, zmení sa niečo? Vyrieši sa niečo? – Nie, určite nie. Ustarostenosťou – úzkosťou a stresom sa život nepredĺži, skôr naopak, skrakuje sa.“ – zaznieva aj k nám z Pánových slov. „Pozrite sa na nebeské vtáčstvo a poľné ľalie a odpočinite si.“ – Radí aj nám.

2. Stvoriteľova starostlivosť o stvorenstvo

Cez prázdniny, počas dovolení, v letných dňoch prežiatených slnkom máme viac než inokedy možnosť a chuť obdivovať prírodu, tešiť sa z krásnych zákutí našej vlasti, kochať sa úžasnými výhľadmi na naše hory a údolia, užívať si osvieženie vo vodách, obnovovať svoje sily. Ak sa o prírodu zaujíname hlbšie, máme príležitosť spoznávať a obdivovať rôznorodosť jej živočíšnych a rastlinných druhov a dokonalú presnosť jej zákonitostí. Ako múdro, dokonca s citom pre krásu, stvoril Boh celý vesmír a vložil doň svoje zákony, ktorými ho podnes riadi,

a ktoré už milióny rokov spoľahlivo fungujú. Môžeme len žasnúť nad regeneračnou schopnosťou prírody, ktorá, ak jej to dovolíme, ešte stále dokáže prekonávať mnohé nerozumné, vykorisťovateľské zásahy chamtivého, pyšného a panovačného človeka, ktorý tak často zneužíva Božie poverenie spravovať ju. Ak nepatríme k tým, čo chcú prírodu len využívať, ale majú k nej úctu, tak obdivujeme samočistiacu schopnosť riek, prispôsobivosť mnohých živočíchov zmeneným podmienkam, vitalitu lesov a lúk... Pravda, niekedy už chorá príroda potrebuje našu pomoc, ale väčšinou stačí, ak obmedzíme sebeckú činnosť človeka a ponecháme ju samu na seba. No smieme byť aj nástrojmi Božej pomoci na zachovanie prírody, na jej ochranu, ak sme dostatočne pokorní voči Stvoriteľovi a dostatočne citliví voči stvorenstvu, ktorého neoddeliteľnou súčasťou sme aj my sami. Vtedy sa nám nebeské vtáctvo, ktoré neseje a nezhrmažďuje úrodu a predsa ho Boh živí, stáva dôkazom Božej lásky a starostlivosti; a poľné ľalie, ktoré nepradú a netkajú a predsa svojou nežnou krásou prevyšujú kráľovské rúcha, nás presvedčujú o Božej veľkorysosti a štedrosti.

3. Hľadajte najprv kráľovstvo Božie

Pred niekoľkými desaťročiami hrali v kinách film s názvom "Dívej se výš!" Alebo tak akosi. Bola to vojnová dráma vypovedajúca o utrpení ľudí, ktorí sa odvážili vzoprieť proti fašizmu. Tí, ktorých prisluhovači vládnucej moci zatkli, čakala poprava. Mali jedinou možnosť sebaobrany pred strachom zo smrti. Namiesto do hlavni pušiek svojich katov - dívať sa vyššie. Vďaka Bohu, už vyše 60 rokov v našej vlasti nebola vojna. Nemusíme sa báť o životy našich drahých, ani o budúcnosť - z dôvodov bojov, nepriateľstva, zrady, nehrozia nám koncentračné či zajatecké tábory, bombardovanie...

A predsa sa tak často bojíme. Podliehame úzkosti, nervozite, neistote. Možno to raz nebude len o tom, čo nám dnes spôsobuje ustarostenosť: či budeme mať na dosť módne, atraktívne oblečenie, že máme chuť na vyberané, exotické lahôdky namiesto prostého jedla, že si namiesto vody chceme dovoliť radšej dobré víno a iné, stále nové, chuti lahodiace nápoje. Ochrancovia prírody nám pripomínajú iné starosti:

Čo budeme jesť, ak si väčšinu poľnohospodárskej pôdy zastavíme továrňami, ak zdravé potraviny budú stále vzácnejšie? Čo budeme piť, ak sa vody na zemi budú naďalej znečisťovať? Už dnes na mnohých miestach zeme je katastrofálny nedostatok pitnej vody, takže voda sa stáva strategickou látkou, pre ktorú môže dôjsť aj k vojne medzi suchom ohrozenými krajinami. A čo budeme dýchať, ak pre smog a jedovaté splodiny priemyselnej výroby bude vzduch pre nás nedýchatelný? A napokon, čo si budeme obliekať, ak nás voda, vzduch a potraviny budú stáť toľko, že na šaty nezostane? Ved' už i dnes je toho tak veľa, čo nás trápi: možná strata zamestnania, obavy o splácanie hypoték, civilizačné choroby, a tiež prírodné katastrofy – prebúdajúce sa sopky, ničivé povodne, zemetrasenia, tsunami... Médiá nás priam zasypávajú negatívnymi informáciami.

Nie, nedajme sa strašiť, hoci varovania treba brať vážne. Strach a ustarostenosť nás nezachráni. Nedajú sa nimi zapchať ozónové diery, ani obnoviť pramene pitných vôd. Pozrime sa na nádheru a vitalitu prírody, na Božiu starostlivosť o ňu. Nebeský Otec vie, čo potrebujeme, chce pomôcť aj nám. Spoľahnime sa na Jeho múdrosť a prestaňme sa hrať na najmúdrejších. Hľadajme Jeho kráľovstvo a spravodlivosť. To znamená ctíť Jeho zákony, riadiť sa nimi, rešpektovať ich. Tie prírodné i medziľudské. Ak kráľom našich životov bude Boh, nedovolíme si ubližovať Jeho stvoreniu, ani sebe navzájom, lebo On je predsa Láska. Pokúsme sa konať v mene Jeho lásky! Ak sa rozhodneme poslúchať Jeho, malo by to nevyhnutne znamenať spravodlivú deľbu bohatstiev Zeme medzi všetky Jeho deti. A to zníži napätia, hrozby, obavy. Ak sa naučíme dôverovať Mu a riadiť sa Jeho vôľou, zbavíme sa najhorších starostí a obáv a nájdeme energiu na dôležitejšie veci. Hľadajme to, čo večne trvá, čo vedie k večnému životu - poklady v nebi – vieru činnú cez lásku - a nie to, čo je pomimutélné, veci, ktoré tu určite necháme až raz budeme prechádzať bránou smrti z časnosti do večnosti. - A zistíme, že hoci sami nedokážeme zachrániť celý svet,

predsa s Božou pomocou dokážeme zmeniť mnohé. Jedného filozofa sa novinári nedávno spýtali: Čo by sa malo zmeniť v súčasnom svete? A on odpovedal: Ja. Áno, predovšetkým vlastné myslenie a konanie vo vzťahu k Pánu Bohu, k celému Jeho stvoreniu i k blízkym musíme zmeniť. Vždy treba začať od seba. Ak sa nám podarí prekonať vlastné sebecstvo, vd'ačne a pokorne prijímať Božie dary a uspokojiť sa s tým, čo naozaj potrebujeme, presvedčíme sa, že súlad s Božou vôľou prináša do života pokoj a radosť.

Daniela Horínková